

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської філології
Кафедра практики англійської мови

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

ТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітньо-професійна програма	Мова і література (англійська). Переклад

Луцьк 2021

Силабус навчальної дисципліни «ТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ» підготовки бакалаврів галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальності 035 «Філологія», за освітньо-професійною програмою «Мова і література (англійська). Переклад».

Розробники:

Лесик І. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології;

Єфремова Н. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри практики англійської мови;

Ущина В. А., доктор філологічних наук, професор кафедри англійської філології;

Галапчук-Тарнавська О. М., кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри англійської філології, протокол № 1 від 30.08.2021 р.

Зміни до силабусу внесено на підставі рішення засідання науково-методичної комісії факультету іноземної філології, протокол № 7 від 02.02.2022 р.

Силабус перезатверджено на засіданні кафедри англійської філології, протокол № 10 від 04.02.2022 р.

Силабус перезатверджено на засіданні кафедри англійської філології, протокол № 1 від 30.08.2022 р.

Завідувач кафедри проф. Ущина В. А.

I. Опис навчальної дисципліни

денна форма

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 240 / 8		Рік навчання: 2-4-ий
		Семестр: 3-6-ий
		Лекції: 84 год.
		Семінарські: 64 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота: 76 год.
		Консультації: 16 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання	англійська	

заочна форма

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 240 / 8		Рік навчання: 2-4-ий
		Семестр: 3-6-ий
		Лекції: 26 год.
		Семінарські: 28 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота: 160 год.
		Консультації: 26 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання	англійська	

II. Інформація про викладачів

Прізвище, ім'я та по батькові	Лесик Ірина Валеріївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри англійської філології
Контактна інформація	+38(095) 5179852 ilesyk@vnu.edu.ua , ivlesyk71@gmail.com
Дні занять	згідно розкладу http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi
Прізвище, ім'я та по батькові	Єфремова Наталія Володимирівна

Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри практики англійської мови
Контактна інформація	yefremova05@gmail.com
Дні занять	згідно розкладу http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi
Прізвище, ім'я та по батькові	Ущина Валентина Антонівна
Науковий ступінь	доктор філологічних наук
Вчене звання	професор
Посада	завідувач, професор кафедри англійської філології
Контактна інформація	+38(050)1335905; vushchyna@vnu.edu.ua
Дні занять	згідно розкладу http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi
Прізвище, ім'я та по батькові	Галапчук-Тарнавська Олена Михайлівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри англійської філології
Контактна інформація	+38(095)8985249 otarnavska@vnu.edu.ua
Дні занять	згідно розкладу http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi

Складова 1 «Історія мови»
I. Опис навчальної дисципліни

денна форма

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія «Мова і література (англійська). Переклад» БАКАЛАВР	Нормативна
Кількість годин / кредитів 60 год. / 2 кредити		Рік навчання 2
		Семестр 3-ий
		Лекції 18 год.
		Практичні (семінарські) 16 год. Консультації 4 год.
		Самостійна робота 22 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		англійська

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія «Мова і література (англійська). Переклад» БАКАЛАВР	Нормативна
Кількість годин / кредитів 60 год. / 2 кредити		Рік навчання 2
		Семестр 3-ий
		Лекції 6 год.
		Практичні (семінарські) 6 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота 40 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		англійська

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Історія мови» побудована з урахуванням результатів новітніх досліджень в галузі загального мовознавства і германістики. В основу курсу покладено досягнення сучасної лінгвістичної думки щодо проблеми історизму в мові, механізму розвитку мовних систем, синхронії та діакронії мовних явищ, взаємозв'язку та взаємодії окремих підсистем мови, системного підходу до опису мовних змін.

Зміст дисципліни включає основні концепції та теорії еволюції англійської мови, особливості розвитку усіх рівнів англійської мови на різних історичних етапах. Предметом вивчення навчальної дисципліни є змінний характер англійської мови протягом її історичного розвитку.

2. Пререквізити. «Історія мови» логічно і змістовно пов'язаний з попередніми ОК «Вступ до мовознавства», «Лінгвокраїнознавство англomовних країн».

До **постреквізитів** належать ОК «Література англomовних країн», складові ОК «Теоретичний курс англійської мови»: «Лексикологія», «Стилістика» та «Теоретична граматики».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни. Метою курсу є формування у студентів уявлення про еволюцію англійської мови під впливом внутрішніх і зовнішніх чинників мовного розвитку, що сприяє глибшому розумінню студентами структури та системи сучасної англійської мови не як набору правил і винятків, а як результату низки історичних змін.

Завдання навчальної дисципліни:

- засвоїти основні відомості про походження англійської мови та її місце серед інших мов індоєвропейської сім'ї;
- показати зв'язок історії мови з історією етносу, роль екстралінгвістичних чинників у розвитку мови;
- проаналізувати формування системи англійської мови в різні історичні періоди на фонетичному, лексичному, морфологічному і синтаксичному рівнях;
- навчити студентів інтерпретувати й зіставляти мовні явища різних періодів розвитку мови (давньоанглійського, середньоанглійського та ранньомовноанглійського), використовуючи методику порівняльно-історичного аналізу;

- пояснити статус, поширеність, специфіку та унікальність сучасної англійської мови з огляду на історичні причини та тенденції;
- довести студентам, що знання історії англійської мови полегшує розуміння багатьох мовних явищ сучасної англійської мови.

Методи, які використовуються на лекційних та практичних заняттях: пояснювально- ілюстративний, репродуктивний, проблемно-пошуковий, дослідницький, інтерактивний.

4. Результати навчання (компетентності). Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей, а саме:

Інтегральна компетентність (ІК). Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології та перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди англійської мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, та вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 9. Характеризувати соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію, розуміти іншомовні соціокультурні реалії, знати й адекватно тлумачити різні зразки мовленнєвої поведінки.

ПРН 10. Знати норми державної та іноземних літературних мов та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

5. Структура навчальної дисципліни.

денна форма

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. (Семін.)	Сам. Роб.	Конс.	Види д-ті / Бали
Змістовий модуль 1.						
Теоретичні аспекти вивчення історії англійської мови. Стародавня англійська мова.						
Тема 1. Основні методологічні та лінгвістичні положення курсу. Періодизація історії англійської мови.	7	2	2	2	1	ДС + ДБ + РК / 4
Тема 2. Історичні умови формування давньоанглійської мови. Пам'ятки давньоанглійської писемності.	5	1	2	2	—	ДС + ДБ + РК + РМГ / 4
Тема 3. Фонетична будова давньоанглійської мови.	4	1	1	2	—	ДС + ДБ + ІРС / 4
Тема 4. Морфологічна та синтаксична будова англійської мови давньоанглійського періоду.	6	2	1	2	1	ДС + ДБ + РК + РМГ / 4
Тема 5. Словниковий склад англійської мови давнього періоду і його розвиток.	6	2	2	2	—	ДС + ДБ / 4
Разом за модулем 1	28	8	8	10	2	20
Змістовий модуль 2.						
Огляд історії розвитку англійської мови в середній та новий період.						
Тема 6. Історичні передумови мовних змін в середньоанглійський період. Діалекти	5	2	1	1,5	0,5	ДС + ДБ + РК / 3
Тема 7. Фонетична будова англійської мови середнього періоду. Система орфографії	3	1	1	1	—	ДС + ДБ + ІРС / 2
Тема 8. Морфологічна та синтаксична будова англійської мови середнього періоду	4	1	1	2	—	ДС + ДБ + РК + РМГ / 3
Тема 9. Характерні риси словникового складу середнього періоду	5	2	1	1,5	0,5	ДС + ДБ + РК / 2
Тема 10. Основні історичні події нового періоду. Утворення національної мови	4	1	1	1,5	0,5	ДС + ДБ + РК / 3

Тема 11. Фонетична будова англійської мови нового періоду. Система орфографії	3	1	1	1	-	ДС + ДБ + ІРС / 2
Тема 12. Морфологічна та синтаксична будова англійської мови нового періоду	4	1	1	1,5	0,5	ДС + ДБ + РК + РМГ / 3
Тема 13. Словниковий склад англійської мови нового періоду	4	1	1	2	-	ДС + ДБ / 2
Разом за модулем 2	32	10	8	12	2	20
Усього годин	60	18	16	22	4	40

заочна форма

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. (Семін.)	Сам. роб.	Конс.	Види д-ті / Бали
Змістовий модуль 1.						
Теоретичні аспекти вивчення історії англійської мови. Стародавня англійська мова.						
Тема 1. Основні методологічні та лінгвістичні положення курсу. Періодизація історії англійської мови.	5,5	1	1	4	0,5	ДС + ДБ + РК / 4
Тема 2. Історичні умови формування давньоанглійської мови. Пам'ятки давньоанглійської писемності	5	0,5	0,5	3	0,5	ДС + ДБ + РК / 4
Тема 3. Фонетична будова давньоанглійської мови	5,5	0,5	0,5	3	1	ДС + ДБ + ІРС / 4
Тема 4. Морфологічна та синтаксична будова англійської мови давньоанглійського періоду	6	0,5	0,5	3	1	ДС + ДБ + РК / 4
Тема 5. Словниковий склад англійської мови давнього періоду і його розвиток	6	0,5	0,5	3	1	ДС + ДБ / 4
Разом за модулем 1	28	3	3	16	4	20
Змістовий модуль 2.						
Огляд історії розвитку англійської мови в середній та новий період.						
Тема 6. Історичні передумови мовних змін в середньоанглійський період. Діалекти	5	0,5	0,5	3	0,5	ДС + ДБ + РК / 3
Тема 7. Фонетична						ДС + ДБ +

будова англійської мови середнього періоду. Система орфографії	4	—	0,25	3	0,5	IPC / 2
Тема 8. Морфологічна та синтаксична будова англійської мови середнього періоду	4	0,5	0,25	3	0,5	ДС + ДБ + РК / 3
Тема 9. Характерні риси словникового складу середнього періоду	4	0,5	0,5	3	0,5	ДС + ДБ + РК / 2
Тема 10. Основні історичні події нового періоду. Утворення національної мови	4	0,5	0,5	3	0,5	ДС + ДБ + РК / 3
Тема 11. Фонетична будова англійської мови нового періоду. Система орфографії	4	—	0,25	3	0,5	ДС + ДБ + РК / 2
Тема 12. Морфологічна та синтаксична будова англійської мови нового періоду	3,5	0,5	0,25	3	0,5	ДС + ДБ + РК / 3
Тема 13. Словниковий склад англійської мови нового періоду	3,5	0,5	0,5	3	0,5	ДС + ДБ / 2
Разом за модулем 2	32	3	3	24	4	20
Усього годин	60	6	6	40	8	40

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Тема	Кількість годин		Питання для самостійного опрацювання
	денна форма	заочна форма	
Тема 1. Основні методологічні та лінгвістичні положення курсу. Періодизація історії англійської мови	2	4	Походження англійської мови. Індоевропейська мовна сім'я. Лінгвістичні особливості германських мов. Прагерманська мова
Тема 2. Історичні умови формування давньоанглійської мови. Пам'ятки давньоанглійської писемності	2	3	Особливості діалектів у давньоанглійський період. Мерсійський, нортумбрійський кентський та вессекський діалекти
Тема 3. Фонетична будова давньоанглійської мови	2	3	Проблема історичних особливостей звукової системи давньоанглійської мови
Тема 4. Морфологічна та синтаксична будова англійської мови	2	3	Проблема порядку слів у реченні давньоанглійського періоду

давньоанглійського періоду			
Тема 5. Словниковий склад англійської мови давнього періоду і його розвиток	1	3	Різні шляхи поповнення словникового складу давньоанглійської мови
Тема 6. Історичні передумови мовних змін в середньоанглійський період. Діалекти	2	3	Розвиток писемної літератури, написаної діалектами. Основні писемні пам'ятки середнього періоду та їх коротка характеристика
Тема 7. Фонетична будова англійської мови середнього періоду. Система орфографії	1	3	Зміна ритму слова та відображення цієї зміни в сучасній англійській мові
Тема 8. Морфологічна та синтаксична будова англійської мови середнього періоду	2	3	Розвиток складного речення та системи підрядності. Зміна в системі кореляції та утворення нових підрядних сполучників
Тема 9. Характерні риси словникового складу середнього періоду	1	3	Стилістична диференціація слів французького та англійського походження. Утворення нових слів за допомогою афіксації й словоскладання
Тема 10. Основні історичні події нового періоду. Утворення національної мови	2	3	Загальнонародний характер англійської мови. Збереження діалектів і їх соціальний статус. Поширення англійської мови у світі внаслідок колонізації
Тема 11. Фонетична будова англійської мови нового періоду. Система орфографії	2	3	Історичне обґрунтування поділу на закриті та відкриті склади і його значення для навчання орфографії. Проекти реформ англійської орфографії та їх обмежений характер
Тема 12. Морфологічна та синтаксична будова англійської мови нового періоду	2	3	Широке використання дієслів із післялогами. Зміна структури й типології словосполучень. Установлення непорушного порядку слів у реченні.
Тема 13. Словниковий склад англійської мови нового періоду	1	3	Розвиток нових словотвірних моделей. Зміна значень слів
Разом:	22	40	

Враховуючи специфіку навчального курсу самостійна робота передбачає: підготовку до семінарських занять та самостійне опрацювання тем; виконання практичних завдань у позааудиторний час; систематизацію вивченого матеріалу для написання модульних контрольних робіт, підсумкових робіт.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Студент виконує завдання відповідно до програми силабусу, що включають відвідування лекцій, опрацювання інформаційних джерел та літератури, підготовку до семінарських занять.

Результатом підготовки до семінарського заняття повинно бути: володіння понятійно-категоріальним апаратом дисципліни, уміння аргументовано викласти певний матеріал та навести наочні приклади для підтвердження теоретичного матеріалу, активна участь у загальній дискусії, змістовні доповнення та коментарі відповідей інших студентів, вміння аналізувати історичні процеси трансформації англійської мови, презентація власних навчальних пошуків.

Присутність студентів на лекційних та семінарських заняттях є обов'язковою. Пропущені з поважних причин заняття можуть бути відпрацьовані на консультаціях або на електронну скриньку викладача можна надіслати допрацьовані матеріали. Недопустимими є запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою і складається із суми балів за поточний контроль знань (40 балів) і підсумковий контроль (60 балів).

Поточний контроль має на меті визначення рівня компетентності студентів під час проведення лекційних та практичних занять і реалізується у формі опитування, виступів на заняттях, виконання тестів, перевірки виконаних студентами науково-дослідних пошукових (самостійних) завдань.

Згідно з Положенням про **визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті** у Волинському національному університеті імені Лесі Українки https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultativ_navchannia_formalnii.pdf студентам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Згідно з встановленим порядком можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом.

Рішенням науково-методичної комісії факультету від 03.02.2022 року, протокол № 7 студентам зараховуються бали в такий спосіб:

Студенти, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та активними учасниками фахових студентських олімпіад, мають право протягом семестру за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові бали до відповідного ОК, якщо здійснена активність здобувачів відповідає профілю курсу. У цьому випадку студент інформує викладача/ів про свої здобутки. Викладач має право самостійно визначити валідність, заявлених студентом отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів:

- 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ/и на конференції/ях без публікації/й, участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

- 5 балів – за публікацію статті/ей у збірнику студентських наукових праць, перемога у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

- 10 балів – за публікацію статті (статтей) у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

- 15 балів – за перше місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

За умови представлення здобувачами освіти документів (сертифікатів, свідоцтв тощо), що засвідчують отримані результати та відповідають тематиці, обсягу та результатам навчання, які співпадають з ПРН ОК, здобувачі мають право одноразово отримати додаткові бали до семестрового оцінювання однієї дисципліни:

- 10 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); або який складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не нижче 80% правильних відповідей.

- 5 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не менше набраних 60% правильних відповідей.

- 1 бал при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, без складання тесту, тривалістю від 1 до 3 годин. Одному здобувачеві може бути зараховано не більше як три таких сертифікати, сумарною кількістю – три бали під час оцінювання однієї ОК.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Студенти зобов'язані дотримуватися строків, визначених викладачем для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. За роботи, виконані з порушенням строків, оцінка знижується.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль з метою оцінки результатів навчання проводиться у двох формах:

- модульний контроль;
- семестровий екзамен.

Модульний контроль проводиться після завершення вивчення тем змістового модуля у формі виконання здобувачами модульної контрольної роботи, що оцінюється в 30 балів (1 бал за кожне із 30 завдань). Максимальна кількість балів за дві модульні контрольні роботи становить 60 балів.

Підсумкова семестрова оцінка за ОК виставляється без складання екзамену на основі результатів поточного та модульного контролю, передбаченого силабусом, за умови, що студент успішно виконав усі завдання та набрав не менше 75 балів.

Якщо потрібної кількості балів не набрано або за бажанням підвищити рейтинг, здобувач складає семестровий екзамен. У такому випадку його підсумкова оцінка складатиметься із поточного оцінювання та екзаменаційної оцінки. Бали, отримані за написання модульних контрольних робіт, буде анульовано.

Семестровий екзамен включає усні відповіді на 2 теоретичні питання (кожне з яких оцінюється максимально у 30 балів). Загальна кількість балів за екзамен становить 60.

В оцінці знань студентів на екзамені враховується:

- 1) достатність обсягу відповіді (повна, недостатньо повна, неповна);
- 2) обізнаність з основними поняттями, принципами, законами, правилами навчальної дисципліни;

- 3) логічність викладу матеріалу;

- 4) обґрунтованість власних міркувань;

- 5) уміння інтегрувати та диференціювати знання теоретичного матеріалу, наводити приклади.

Критерії оцінювання відповіді на екзаменаційне питання

27-30 балів - відповідь вважається повною, якщо студент повністю опанував матеріал, обізнаний з усіма поняттями й термінами навчального курсу і адекватно оперує ними під час відповідей на поставлені питання, а також посилається на наукові дослідження з навчальної дисципліни, ознайомлений зі спеціальною літературою; демонструє здатність аналізувати

факти, аргументувати власні судження теоретичними й фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками.

20-26 балів - відповідь вважається недостатньо повною за умов непоганого володіння знаннями з навчального предмета. Відповідь студента має бути правильною й обґрунтованою. Студент повинен продемонструвати знання теоретичного матеріалу, навички самостійної навчально-пізнавальної діяльності, здатність викладати матеріал в певній логічній послідовності. Допускаються незначні помилки, які не впливають на загальне розуміння викладеного матеріалу.

13-19 балів - відповідь вважається неповною, якщо продемонстровані знання носять фрагментарний і поверхневий характер. Теоретичні й фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Студент обізнаний з літературними джерелами з навчальної дисципліни, але не може дати достатньо критичної їх оцінки; допускає суттєві помилки, які порушують логіку викладення матеріалу.

5-12 балів - відповідь вважається неправильною або неповною, що свідчить про нерозуміння поставленого завдання. Студент не володіє понятійно-категоріальним апаратом, необізнаний з літературою з навчальної дисципліни та допускає грубі помилки у викладенні матеріалу.

0-5 балів - екзамен вважається нескладеним.

Питання до екзамену з «Історії мови»

1. The history of English as a separate linguistic discipline, its relations to other Humanities. The subject, object, and aims of the history of English. The synchronic and diachronic aspects of language study.
2. The concept of a linguistic change. The causes of the evolution of language.
3. Types of linguistic changes. The rate of linguistic changes.
4. The place of English in the Indo-European language family.
5. The problem of the periodization of the history of English.
6. Historical background of Old English. The Germanic conquest of Britain. Old English dialects and written records.
7. Old English alphabet and reading rules.
8. Old English vocabulary. Etymological layers of native words.
9. Borrowings in the Old English period.
10. Word-formation in Old English.
11. Old English noun, its grammatical categories. Morphological classification of nouns into declensions.
12. Old English pronoun, its classes and grammatical categories. Declension of personal and demonstrative pronouns.
13. Old English adjective and adverb. Strong and weak adjectives. The grammatical categories of the adjective. Degrees of comparison of adjectives and adverbs.
14. Old English verb, its grammatical categories (nominal and verbal). Morphological classes of the OE verb: strong verbs, weak verbs, preterite-present verbs, irregular verbs.
15. OE syntax. Types of syntactic relations in a phrase. Types of sentences.
16. Historical background of the Middle English period. Effect of the Scandinavian invasion and the Norman conquest of Britain on the linguistic situation.
17. Middle English dialects. The peculiarities that distinguish these dialects.
18. The rise of Standard English. The London dialect.
19. Spelling changes and reading rules in Middle English.
20. Middle English noun, its grammatical categories. Decay of noun declensions.
21. Middle English adjective. Degrees of comparison of adjectives.
22. Middle English verb. Development of new grammatical forms and categories of the verb.
23. Middle English pronoun, its classes and grammatical categories.

24. Middle English vocabulary. Scandinavian borrowings.
25. French influence on Middle English vocabulary.
26. Latin borrowings in ME.
27. Establishment of the literary norm in the Early New English period.
28. Geographical expansion of English in the 17th – 20th centuries and its effect on the language.
29. Changes in the vowel system in Early New English. The Great Vowel Shift.
30. Changes in alphabet and spelling in Early New English.
31. Noun and its grammatical categories in Early New English.
32. Early New English pronoun.
33. Early New English adjective.
34. The verb in Early New English. Changes in the classification and the formation of the paradigmatic forms.
35. Borrowings as means of enriching vocabulary in New English.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основний перелік:

1. Верба Л. Г. Історія англійської мови : навч. посібник для студ. вищ. навч. заклад. Вид. 3, виправл. Вінниця : Нова Книга, 2012. 296 с.
2. Левицький В. В. Основи германістики. Вінниця : Нова книга, 2008. 528 с.
3. Лесик І. В. History of the English Language : конспект лекцій з дисципліни «Історія мови». Луцьк : Вежа-друк, 2021. 116 с.
4. Лесик І. В., Ковальчук Л. В. Тестові завдання з історії англійської мови. Луцьк : Вежа-друк, 2021. 24 с.
5. Матковська М. В. An Introduction to Old English : навч. посіб. 6-те видан., стер. Кам'янець-Подільський : ФОП Буйницький О. А., 2020. 272 с.
6. Матковська М.В. An Introduction to Middle and Early Modern English : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О.А., 2020. 224 с.
7. Barber C., Beal J., Shaw P. The English Language: A Historical Introduction. Cambridge : Cambridge University Press, 2009. 306 p.
8. Baugh A. C., Cable T. A History of the English Language. London : Routledge, 2002. 447 p.
9. Hogg R., Denison. D. A History of the English Language. Cambridge : Cambridge University Press, 2006. 495 p.

Додатковий перелік:

1. Потапенко С. І. Історія англійської мови у сучасній перспективі : навч. посібник для студентів факультетів іноземних мов. Ніжин : Видавництво НДУ імені Миколи Гоголя, 2010. 91 с.
2. Студенець Г.І. Історія англійської мови в таблицях : навчальний посібник для студентів філологічних факультетів університетів за спеціальністю «Мова і література» (англійська мова). Київ : КНЛУ, 1998. 118 с.

3. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. London : BCA, 1994. 489 p.
4. Fisiak, J. An Outline History of English Vol.1 : External History. Poznan : Wydawnictwo Poznanskie, 2000. 145 p.
5. Freeborn, D. From Old English to Standard English: A course Book in Language Variations across Time. 2nd ed. Ottawa, Ontario, Canada: University of Ottawa Press, 1998. 479 p.
6. Lerer Seth. The History of the English Language. Stanford : The Teaching Company, 2008. 196 p.
7. Nist J. A Structural History of English. Oxford, 2001. 89 p.
8. The Cambridge History of the English Language. Vol. 1-2. Cambridge : CUP, 1992. 987 p.
9. The Oxford History of English /ed. by L. Mugglestone. Oxford : Oxford University Press, 2006. 485 p.

Інформаційні ресурси:

1. URL: <http://www.englishclub.com/english-language-history.htm>
2. URL: <http://www.merriam-webster.com/help/faq/history.htm>
3. URL: <http://www.anglik.net/englishlanguagehistory.htm>
4. URL: <http://oldenglish.at.ua/>
5. URL: <http://www.krysstal.com/english.html>
6. URL: <http://ielanguages.com/enghist.html>
7. URL: <http://homes.chass.utoronto.ca/~cpercy/hell/>
8. URL: <http://www.danshort.com/ie/timeline.htm>
9. URL: <http://www.etymonline.com/>

**Складова 2. «Лексикологія»
I. Опис навчальної дисципліни**

денна форма

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад. Бакалавр.	Нормативна
Кількість годин / кредитів 60 / 2		Рік навчання 2
		Семестр 4-ий
		Лекції 24 год.
		Практичні (семінарські) 16 год. Лабораторні ____ год. Індивідуальні ____ год.
ІНДЗ: є		Самостійна робота 16 год.
		Консультації 4 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання: англійська		

заочна форма

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад. Бакалавр.	Нормативна
Кількість годин / кредитів 60 / 2		Рік навчання 2
		Семестр <u> 4-ий </u>
		Лекції 6 год.
		Практичні (семінарські) 6 год. Лабораторні <u> 0 </u> год. Індивідуальні <u> 0 </u> год.
		Самостійна робота 40 год.
ІНДЗ: €		Консультації 8 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання: англійська		

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Зміст дисципліни охоплює основні поняття і терміни, які застосовуються в науці про словниковий склад мови, яка є складовою частиною мовознавства й займається дослідженням окремих мовних знаків (морфем, слів, сталих словосполучень) та словникового складу мови в цілому.

Об'єктом курсу є словниковий фонд англійської мови (лексичні одиниці, вільні й усталені словосполучення з усіма їх особливостями і характеристиками).

Предметом курсу є походження лексичних одиниць, їх морфемна й семантична структура, базові способи творення, динаміка семантичного простору англійської мови та підходи до його вивчення, стилістичне та варіантне розширення вокабуляру.

2. Пререквізити. Курс «Лексикологія» логічно і змістовно пов'язаний з попередніми навчальними дисциплінами «Вступ до мовознавства», «Лінгвокраїнознавство країни основної мови», «Історія мови». До постреквізитів (дисциплін, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються в процесі вивчення історії мови) належать «Історія літератури країни основної мови», «Стилістика», «Теоретична граматики».

3. Мета курсу: дати необхідну суму знань, які теоретично узагальнюють і систематизують відомості про походження, розвиток і вживання словникового складу сучасної англійської мови і тим самим піднести рівень підготовки студентів з теорії мови, що сприятиме науковому розумінню теоретичних основ вивчення лексики як системи та сучасних методів лінгвістичних досліджень на рівні сучасного статусу науки про мову, що уможливить закласти теоретичні основи розуміння мови як інтегрованої сигніфікативної одиниці, що постійно розвивається.

Основні завдання курсу:

- ознайомити студентів із досягненнями вітчизняної й зарубіжної науки в галузі лексикології, її основними розділами (етимологія, семасіологія, словотворення, фразеологія, лексикографія);
- показати зв'язок лексикології з іншими лінгвістичними дисциплінами; сформувати у студентів уявлення про системність лексичного складу англійської мови;
- визначити основні типи морфологічної будови слів; комплексно розглянути засоби словотворення з огляду на ступінь їх продуктивності;

- дати у студентам уявлення про структуру лексичного значення; систематизувати відомості про семантичні класи слів;
- сформулювати уявлення про динамічний характер мовної системи й ознайомити з основними шляхами поповнення словникового складу шляхом словотворення, запозичення, семантичного розвитку слів;
- розглянути головні проблеми сучасної англomовної лексикографії, типи словників та історію їх укладання;
- розвинути вміння аналізувати емпіричний матеріал, застосовуючи різні методи дослідження, робити самостійні узагальнення й висновки;
- підготувати студентів до самостійної навчальної та науково-дослідницької роботи – підготовки презентацій, доповідей, написання рефератів, кваліфікаційних робіт.

Методи, які використовуються на лекційних та практичних заняттях: проблемний, груповий, проектний, кейсовий, інтерактивний, комп'ютерний, проектно-дослідницький.

4. Результати навчання (компетентності).

Вивчення курсу лексикології сприяє формуванню таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології та перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий, перекладознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних жанрів і стилів.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати та інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організувати процес навчання та самоосвіти.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються та вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 10. Знати норми державної та іноземних літературних мов та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий, перекладознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знайти й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

5. Структура навчальної дисципліни.

денна форма

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. The Word as the Basic Object of Lexicology.						
Тема 1. Etymological Peculiarities of the English Word-Stock.	6	4	2			ДС + ЛАТ + КР / 3
Тема 2. The Morphological Structure of English Words.	7	2	2	2	1	ДС + ЛАТ + КР / 3
Тема 3. Word-Formation	8	4	2	2		ДС + ЛАТ + КР / 3
Тема 4. Semasiology. Change of Meaning.	7	2	2	2	1	ДС + ЛАТ + КР / 3
Разом за модулем 1	28	12	8	6	2	12
Змістовий модуль 2. English Vocabulary as a System						
Тема 5. Polysemy vs Homonymy	4	2		2		ДС + ЛАТ + КР / 3
Тема 6. Semantic Groups of Words.	6	2	2	2		ДС + ЛАТ + КР / 3
Тема 7. Stylistic Peculiarities of the English Vocabulary.	6	2	2	2		ДС + ЛАТ + КР / 3
Тема 8. English Phraseology.	6	2	2	2		ДС + ДБ + КР / 3
Тема 9. Dialects and Variants of the English language	5	2	2		1	ДС + ДБ + КР / 3
Тема 10 English Lexicography	5	2		2	1	ДС + ДБ + КР / 3
Разом за модулем 2	32	12	8	10	2	18
ІНДЗ						10
Види підсумкових робіт						Бал
Іспит						60

Всього годин / Балів	60	24	16	16	4	100
-----------------------------	----	----	----	----	---	-----

заочна форма

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. The Word as the Basic Object of Lexicology.						
Тема 1. Etymological Peculiarities of the English Word-Stock.	5	2		2	1	ДС + ЛАТ + КР / 3
Тема 2. The Morphological Structure of English Words.	5			4	1	ДС + ЛАТ + КР / 3
Тема 3. Word-Formation	5		2	2	1	ДС + ЛАТ + КР / 3
Тема 4. Semasiology. Change of Meaning.	5			4	1	ДС + ЛАТ + КР / 3
Разом за модулем 1	20	2	2	12	4	12
Змістовий модуль 2. English Vocabulary as a System						
Тема 5. Polysemy vs Homonymy	7			6	1	ДС + ЛАТ + КР / 3
Тема 6. Semantic Groups of Words.	6	2		4		ДС + ЛАТ + КР / 3
Тема 7. Stylistic Peculiarities of the English Vocabulary.	8	2	2	4		ДС + ЛАТ + КР / 3
Тема 8. English Phraseology.	5			4	1	ДС + ДБ + КР / 3
Тема 9. Dialects and Variants of the English language	7		2	4	1	ДС + ДБ + КР / 3
Тема 10 English Lexicography	7			6	1	ДС + ДБ + КР / 3
Разом за модулем 2	40	4	4	28	4	18
ІНДЗ						10
Види підсумкових робіт						Бал
Іспит						60
Всього годин / Балів	60	6	6	40	8	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, ЛАТ – лексичний аналіз тексту, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, ІНДЗ – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

У межах кожної теми студенти виконують низку вправ, спрямованих на активізацію отриманих теоретичних знань і розвиток вмінь застосовувати їх під час розв'язання практичних завдань (за навчальним посібником – Гороть Є. І., Малімон Л. К. *Fundamentals of Modern English Lexicology*. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 268 с.).

Тема 1. Etymological Peculiarities of the English Word-Stock. – Ex. 8, 9, 11, 12, 16, 21. pp. 161–163.

Тема 2. The Morphological Structure of English Words. – Ex. 8, 9, 13. pp. 165–166.

Тема 3. Word-Formation. – Ex. 4, 5. pp. 167–168; Ex. 1, 2, 7, 20. pp. 169–172.

Тема 4. Semasiology. Change of Meaning. – Ex. 2, 5, 6, 8, 9. pp. 188–189; Ex. 10, 12, 17. pp. 189–191; Ex. 3, 5, 6, 8. pp. 192–193.

Тема 5. Polysemy vs Homonymy. – Ex. 1, 6, 8, 10. pp. 193–196; Ex 1, 2, 5. pp. 199–200.

Тема 6. Semantic Groups of Words. – Ex. 1, 3, 4, 5, 6, 7. pp. 201–203. Ex. 1, 2, 3. p. 207.

Тема 7. Stylistic Peculiarities of the English Vocabulary. – Ex. 1, 3, 4, 8, 11. pp. 209–211

Тема 8. English Phraseology. – Ex. 1, 2, 3, 4, 8, 12. pp. 211–214.

Тема 9. Dialects and Variants of the English language. – Ex. 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9. pp. 220–222.

Тема 10 English Lexicography. – Ex. 1, 2, 3, 4. p.222.

IV. Політика оцінювання

Навчальні досягнення бакалавра із дисципліни «Лексикологія» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Під час опрацювання навчальної дисципліни «Лексикологія» студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного, модульного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.

Згідно з навчальним планом та пунктами силабусу студент виконує завдання, що включають опрацювання інформаційних джерел та літератури, підготовку до практичних занять (участь у дискусіях і дебатах, виконання самостійних та індивідуальних завдань, написання контрольних робіт і тестів, підготовку презентацій).

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; списування та плагіат, а також результати відпрацювання пропущених з поважної причини занять. У разі відсутності з поважної причини на лекційному занятті студент представляє конспект теми, яку вивчали на пропущеному занятті. За відсутності на практичному занятті знання студента оцінюють за результатами тестування та усного опитування.

Оцінювання результатів формальної, неформальної та інформальної освіти

Здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні (фахові) курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування регулюється Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки і рішенням науково-методичної комісії факультету від 03.02.2022 року, протокол № 7.

Студенти, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та активними учасниками фахових студентських олімпіад, мають право протягом семестру за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові бали до відповідного ОК, якщо здійснена

активність здобувачів відповідає профілю курсу. У цьому випадку студент інформує викладача/ів про свої здобутки. Викладач має право самостійно визначити валідність, заявлених студентом отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів:

- 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ/и на конференції/ях без публікації/й, участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

- 5 балів – за публікацію статті/ей у збірнику студентських наукових праць, перемога у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

- 10 балів – за публікацію статті (статей) у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

- 15 балів – за перше місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

За умови представлення здобувачами освіти документів (сертифікатів, свідоцтв тощо), що засвідчують отримані результати та відповідають тематиці, обсягу та результатам навчання, які співпадають з ПРН ОК, здобувачі мають право одноразово отримати додаткові бали до семестрового оцінювання однієї дисципліни:

- 10 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); або який складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не нижче 80% правильних відповідей.

- 5 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не менше набраних 60% правильних відповідей.

- 1 бал при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, без складання тесту, тривалістю від 1 до 3 годин. Одному здобувачеві може бути зараховано не більше як три таких сертифікати, сумарною кількістю – три бали під час оцінювання однієї ОК.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль відбувається у формі іспиту.

На іспит виносяться основні питання з курсу «Лексикологія», що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних завдань:

1. Lexicology as a branch of linguistics, its subject-matter and relations with other branches of linguistics. The word as the basic object of Lexicology.
2. Etymological peculiarities of the vocabulary of Modern English: general remarks. The words of native origin.
3. The foreign element in the English vocabulary. Classification of borrowings.
4. Latin borrowings.
5. Greek borrowings.
6. French borrowings.
7. The Scandinavian element in the English vocabulary.
8. Criteria of borrowing. Assimilation of borrowings.
9. Morpheme, its definition and comparison with word.
10. Morphemic analysis of words. Procedure of Immediate Constituents analysis.
11. Types of morphemic segmentability of words.
12. Identification of morphs. Classification of morphemes.
13. Derivational analysis of words.
14. Word-formation, its definition. Types and ways of forming new words.
15. Prefixation. Classification of prefixes.

16. Suffixation. Classification of suffixes.
17. Compounding as a way of forming new words. The criteria of compounds.
18. Classification of compounds.
19. Conversion as a way of forming new words. Types of semantic relations in conversion.
20. Shortening as a way of forming new words. Types of shortenings.
21. Minor ways of replenishing the vocabulary of Modern English: blending, back-formation, sound-interchange, change of stress.
22. Semasiology. Different approaches to meaning.
23. Types of meaning.
24. Motivation of meaning.
25. Semantic change of meaning, its causes.
26. Transfer of meaning: metaphor.
27. Transfer of meaning: metonymy.
28. Results of semantic change.
29. Polysemy. Semantic structure of polysemantic words.
30. Homonymy. Sources of homonymy. Classification of homonyms.
31. Vocabulary as a system. Synonymy. Synonymic dominant. Sources of synonymy.
32. Classification of synonyms.
33. Vocabulary as a system. Antonymy. Classification of antonyms.
34. Meaning relations in paradigmatics: associative fields, lexical fields, word families
35. Stylistic classification of the English vocabulary. Standard English vocabulary.
36. Special literary vocabulary: terms, poetic words, archaisms.
37. Special literary vocabulary: barbarisms and foreign words, neologisms, nonce-words
38. Special colloquial vocabulary: slang, jargonisms.
39. Special colloquial vocabulary: professional words, dialectal words, vulgar words.
40. Free word-groups VS set-expressions. Criteria of set-expressions.
41. Classification of set-expressions: thematic principle, semantic principle.
42. Classification of set-expressions: structural/functional principle, etymological principle.
43. Ways of forming phraseological units
44. Dialects and variants of the English language. Standard English.
45. Variants of English in the United Kingdom: Scottish English.
46. Variants of English in the United Kingdom: Irish English.
47. Local dialects in the British Isles. Received standard. Cockney. Estuary English.
48. Variants of English outside the British Isles: American English.
49. Local dialects in the USA
50. Variants of English outside the British Isles: Canadian English.
51. Variants of English outside the British Isles: Australian and New Zealand English.
52. The Linguistic Basis of Lexicography.
53. Aims and functions of lexicography.
54. Historical development of British lexicography (VIII-XVIII cc.).
55. The history of the Oxford English Dictionary and its peculiarities (XIX – XXcc.).
56. Main types of English dictionaries. Criteria for classification.
57. Linguistic dictionaries VS Encyclopedic dictionaries.
58. Specialized dictionaries.
59. Basic problems of dictionary compiling. The structure of a dictionary.
60. The Procedure of Compiling a Dictionary.

Максимальна кількість балів за іспит – 60 (засвоєння теоретичного матеріалу – 20 балів; практичне завдання – 20 балів, лексичний аналіз тексту – 20 балів).

У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, студент може дібрати бали, виконавши написання інформаційно-аналітичного реферату.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всівидинавчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література

Основний перелік:

1. Гороть Є. І., Малімон Л. К. Fundamentals of Modern English Lexicology. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. 268 с.
2. Єфремова Н. В., Павлюк А. Б., Шелудченко С. Б., Бойчук В. М. English Lexicology: Teaching Aid for Part-time Students. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 60 с.
3. Квеселевич Д. І., Сасіна В. П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. Вінниця, 2001. 117 с.
4. Ніколенко А. Г. Лексикологія англійської мови - теорія і практика. Вінниця: Нова книга, 2007. 528 с.
5. Bauer L. An Introduction to English Lexicology. Edinburgh University Press, 2021. 192 p.
6. Iliencko O. L., Kamienieva I. A., Moshtagh Ye. S.,Beketov O. M. English Lexicology : tutorial. Kharkiv: Publishing House I. Ivanchenka, 2020. 218 p.
7. Jackson Howard, Etienne Ze Amvela. Words, Meaning and Vocabulary: An Introduction to Modern English Lexicology. A&C Black, 2000. 224 p.
8. Jackson Howard. Lexicography: An Introduction. L., N. Y.: Routledge, 2002. 141 p
9. Lipka Leonhard. An Outline of English Lexicology. Max Niemeyer Verlag, 1990. 223 p.
10. Potiatynyk Uliana. All About Words: An introduction to Modern English Lexicology: навч.-метод. посібник. Львів: ПАІС, 2014. 362 с.

Додатковий перелік:

1. Бистров Я. В. English Lexicology at the Seminars. Івано-Франківськ, 2010. 43 с.
2. Гороть Є. І. Навчально-методичні матеріали з курсу «Лексикологія сучасної англійської мови». Луцьк: Вежа-Друк, 2015. 164 с.
3. Іванова О. В. Основи укладання галузевих глосаріїв: підручник. К.: ЦП «Компринт», 2017. 246 с.
4. Bussmann H. Routledge Dictionary of Language and Linguistics. L., N.Y.: Routledge, 2006. 1335 p.
5. Crystal D. Words, Words, Words. Oxford: Oxford University Press, 2007. 224 p.
6. Ganetska L.V. Lexi-Maker : Modern English Lexicology in Tables, Figures and Exercises. Київ: Ленвіт, 2004. 96с.
7. Halliday M. A. K., Yallop C. Lexicology. A Short Introduction. A&C Black, 2007. 117 p.
8. Javier E. Díaz Vera. A Changing World of Words: Studies in English Historical Lexicography, Lexicology and Semantics. BRILL, 2021. 632 p.
9. Phraseology and Culture in English /ed. P. Skandera. N.Y., L. : Routledge, 2007. 524 p.

Складова 3. «Стилістика»

I. Опис навчальної дисципліни

денна форма

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 60 год. / 2 кредити		Рік навчання 3
		Семестр 5-й
		Лекції 18 год.
		Практичні (семінарські) 16 год. Консультації 4 год.
		Самостійна робота 22 год.
ІНДЗ: <u>експеримент та академічне есе</u>		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		англійська

заочна форма

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 60 год. / 2 кредити		Рік навчання 3
		Семестр 5-ий
		Лекції 8 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Практичні (семінарські) 8 год.
		Самостійна робота 40 год.
		Консультації 4 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		англійська

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу: У курсі “Стилістика англійської мови” студенти ознайомлюються з основними методологічними та лінгвістичними основами стилістики як теоретичної науки, з принципами організації і функціонування стилістичних засобів англійської мови як певної системи, що нерозривно пов’язана з формальним та неформальним реєстрами спілкування.

Дисципліна викладається у чотирьох основних напрямках і, відповідно, за чотири модулями: (1) загальнотеоретичні проблеми стилістики, (2) стилістична семасіологія, (3) стилістичний синтаксис, стилістична морфологія і стилістична фонетика, і (4) функціональні стилі та аналіз тексту. Окреслені модулі передбачають розкриття базових принципів стилістики крізь призму української й англійської мов.

Теоретичну основу курсу складають наукові досягнення основоположних та сучасних праць зі стилістики. Практичні навички, що повинні бути закладені цим курсом, включають уміння аналізувати тексти різних функціональних стилів, з можливістю розпізнавання стилістичних фігур та визначення їхнього функціонального потенціалу. Відповідно, навчальна дисципліна залучає студентів до майбутньої дослідницької роботи у сфері філології та до міждисциплінарного поля гуманітарних наук сьогодення.

Засвоєння навчального курсу передбачає формування у студентів належного теоретико-методологічного кругозору для майбутньої професійної діяльності та практичної реалізації власних дослідницьких інтересів. Відтак, реалізується зв'язок завдань з кваліфікаційною характеристикою, що засвідчується зазначеними у навчальній програмі практичними вміннями студентів.

2. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни (пререквізити):

Знати

- володіти англійською мовою на рівні не нижче B2
- володіти знаннями з загального мовознавства та лексикології англійської мови

Вміти

- аудіювати та розуміти усне мовлення англійською мовою
- аналізувати мовні засоби у текстах різних стилів та реєстрів

Володіти елементарними навичками

- використання базової термінології лінгвістики та суміжних наук
- вирізняти контекстуальні чинники, що впливають на вибір риторичних фігур та стилістичних засобів художньої експресії

3. Мета і завдання навчальної дисципліни:

Метою викладання стилістики англійської мови є створення передумов для оволодіння поняттєвим апаратом, який забезпечує інтерпретацію текстів, що належать до різних жанрів, і, таким чином, сприяти формуванню вмінь та навичок адекватної ідентифікації стилістичних засобів та коректного лінгвостилістичного аналізу тексту.

Реалізація цієї мети відбувається через виконання таких завдань:

1. сприяти свідомому використанню студентами термінології стилістики та суміжних наук;
2. виробити у студентів навички та уміння глибокого розуміння змісту художнього тексту;
3. сприяти свідомому відбору студентами стилістичних ресурсів сучасної англійської мови з метою використання їх у мовленнєвій діяльності та викладанні іноземної мови;
4. навчити студентів аналізувати оригінальний художній і нехудожній текст.
5. сприяти засвоєнню провідних парадигм у розвитку стилістики, принципи їх розгалуження, точки дотику, тенденції і форми взаємодії;

4. Очікувані результати вивчення дисципліни (компетентності):

Результати навчання (1. загальні; 2. спеціальні)		Форми та/або методи і технології навчання	Методи оцінювання
Код	Результат навчання		
1.1	здатність спілкуватися іноземною мовою у різних соціальних ситуаціях;	лекції, семінари, самостійна робота	усне опитування, експрес-контроль, модульна контрольна

			робота
1.2	здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології у процесі професійної діяльності або навчання;	лекції, семінари, самостійна робота	усне опитування, експрес-контроль, модульна контрольна робота
1.3	здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями, засвоювати комплекс знань, умінь і ставлень, необхідний для особистісної реалізації, розвитку, соціальної інтеграції та працевлаштування	лекції, семінари, самостійна робота	усне опитування, експрес-контроль, модульна контрольна робота
1.4	здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу	лекції, семінари, самостійна робота	усне опитування, експрес-контроль, модульна контрольна робота
1.5	здатність використовувати іноземну мову у професійній діяльності, що передбачає знання фахової термінології та вміння використовувати її у професійному мовленні, володіння нормами сучасних української та англійської літературних мов, лінгвістичну освіченість	лекції, семінари, самостійна робота	усне опитування, експрес-контроль, модульна контрольна робота
1.6	здатність проведення дослідження на належному науково-методичному рівні	лекції, семінари, самостійна робота	усне опитування, експрес-контроль, модульна контрольна робота
1.7	здатність здійснювати пошук, опрацьовувати та аналізувати інформацію з різних джерел	лекції, семінари, самостійна робота	усне опитування, експрес-контроль, модульна контрольна робота
1.8	здатність працювати в команді та автономно;	лекції, семінари, самостійна робота	усне опитування,

			експрес-контроль, модульна контрольна робота
1.9	здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології	лекції, семінари, самостійна робота	усне опитування, експрес-контроль, модульна контрольна робота
2.1	знати чинні напрямки сучасної стилістики та провідні парадигми у розвитку цієї дисципліни, принципи їх розгалуження, точки дотику, тенденції і форми взаємодії	лекції, семінари, самостійна робота	усне опитування
2.2	вміти свідомо користуватися термінологією стилістики та суміжних наук, релевантно застосовувати у дослідницькій та викладацькій практиці інструментарій цієї дисципліни	лекції, семінари, самостійна робота	усне опитування, експрес-контроль, модульна контрольна робота
2.3	знати стилістичні засоби та прийоми сучасної англійської мови та вміти ідентифікувати їх у писемних та усних текстах англійською мовою	самостійне опрацювання текстів- першоджерел, дискусії на семінарських заняттях	усне опитування, модульна контрольна робота
2.4	вміти диференціювати стилістичні засоби та прийоми англійської мови, використовувати стилістичні ресурси англійської мови у мовленнєвій діяльності.	самостійне опрацювання текстів- першоджерел, дискусії на семінарських заняттях	усне опитування, модульна контрольна робота
2.5	розуміти принципи організації і функціонування стилістичних ресурсів англійської мови як системи	дискусії на семінарських заняттях, підготовка і захист індивідуальних і колективних презентацій та проєктів	усне опитування
2.6	вміти аналізувати оригінальні англійські тексти різної тематики та	самостійне опрацювання текстів- першоджерел підготовка	усне опитування,

Стилістична семасіологія							
Тема 3. Фігури заміщення (фігури кількості та якості). Метафора. Персоніфікація. Антономазія. Іронія. Метонімія. Синекдоха. Евфемізм. Парафраз. Гіпербола. Мейоз. Літота.	7,5	2	2		3	0,5	ДС + ДБ + РК / 10
Тема 4. Фігури суміщення. Фігури контрасту (оксюморон, парадокс) Фігури нерівності (градація, зворотна градація). Фігури багатозначності (гра слів, зевгма, каламбур). Фігури схожості (образне порівняння, епітет).	7,5	2	2		3	0,5	ДС + ДБ + РК / 10
Разом за модулем 2	15	4	4		6	1	20
Змістовий модуль 3. Стилістичний синтаксис, стилістична морфологія і стилістична фонетика.							
Тема 5. Стилістичні засоби засновані на редукції ядерної моделі речення. Стилістичні засоби засновані на розширенні ядерної моделі речення. Стилістичні засоби, засновані на порушенні сталого порядку слів.	6,5	2	2		2	0,5	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 6. Стилістична морфологія та стилістична фонетика. Графічні експресивні засоби.	8,5	3	2		3	0,5	5
Разом за модулем 3	15	5	4		5	1	10
Змістовий модуль 4. Функціональні стилі. Типи оповіді.							
Тема 7. Функціональні стилі. Науковий стиль. Газетний стиль. Публіцистичний стиль. Юридичний стиль. Стиль художньої прози.	4,5	1	1		2	0,5	5
Тема 8. Типи оповіді. Авторська оповідь. Довірений наратив. Діалог. Невласне пряме мовлення.	5,2	2	1		2	0,2	5
Тема 9. Аналіз художнього тексту.	6,3	2	2		2	0,3	10
Разом за модулем 4	16	5	4		6	1	20
Види підсумкового контролю							Бал
Самостійний аналіз тексту							Т / 10
Екзамен							Т / 30
Усього	60	18	16		22	4	40

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.							
Загальнотеоретичні проблеми стилістики. Стилiстична лексикологiя.							
Тема 1. Предмет і завдання стилістики. Стилiстика в системi наук. Основнi поняття i термiни стилiстики. Норма i вiдхилення вiд норми. Стилi. Регiстр. Котекст. Значення.	7,5	1	1		5	0,5	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 2. Стилiстична диференцiацiя словникового складу сучасної англiйської мови. Стилiстична лексикологiя. Лiтературна лексика. Поетизми. Архаїзми. Історизми. Термiни. Сленг. Жаргон. Вульгаризми. Дiалектизми.	7,5	1	1		5	0,5	ДС + ДБ + РК / 5
Разом за модулем 1	15	2	2		10	1	10
Змістовий модуль 2.							
Стилiстична семасiологiя							
Тема 3. Фiгури заміщення (фiгури кiлькостi та якостi). Метафора. Персонiфiкацiя. Антономазiя. Іронiя. Метонiмiя. Синекдоха. Евфемiзм. Парафраз. Гiпербола. Мейоз. Лiтота.	7,5	1	1		5	0,5	ДС + ДБ + РК / 10
Тема 4. Фiгури суміщення. Фiгури контрасту (оксюморон, парадокс) Фiгури нерiвностi (градацiя, зворотна градацiя). Фiгури багатозначностi (гра слiв, зевгма, каламбур). Фiгури схожостi (образне порiвняння, епiтет).	7,5	1	1		5	0,5	ДС + ДБ + РК / 10
Разом за модулем 2	15	2	2		10	1	20
Змістовий модуль 3.							
Стилiстичний синтаксис, стилiстична морфологiя i стилiстична фонетика.							
Тема 5. Стилiстичнi засоби заснованi на редукцiї ядерної моделi речення. Стилiстичнi засоби заснованi на розширеннi ядерної моделi речення. Стилiстичнi засоби,	7,5	1	1		5	0,5	ДС + ДБ + РК / 5

засновані на порушенні сталого порядку слів.							
Тема 6. Стилiстична морфологiя та стилiстична фонетика. Графiчні експресивнi засоби.	7,5	1	1		5	0,5	5
Разом за модулем 3	15	2	2		10	1	10
Змiстовий модуль 4. Функцiональнi стилi. Типи оповiдi.							
Тема 7. Функцiональнi стилi. Науковий стиль. Газетний стиль. Публiцистичний стиль. Юридичний стиль. Стилb художньої прози.	7,5	1	1		5	0,5	5
Тема 8. Типи оповiдi. Авторська оповiдь. Довiрений наратив. Дiалог. Невласне пряме мовлення. Аналiз художнього тексту.	7,5	1	1		5	0,5	15
Разом за модулем 4	15	2	2		10	1	20
Види пiдсумкового контролю							Бал
Самостiйний аналiз тексту							Т / 10
Екзамен							Т / 30
Усього	60	8	8		40	4	40

IV. Система оцiнювання результатiв навчання студентiв (критерiї оцiнювання та засоби дiагностики навчальних досягнень студентiв)

- тематичне оцiнювання
- написання МКР
- пiдсумкове оцiнювання – екзамен

Форми та критерiї оцiнювання студентiв:

1. Тематичний контроль:
 - письмовий контроль у виглядi тестiв;
 - усне фронтальне чи вибiркове iндивiдуальне опитування;
 - заслуховування iндивiдуальних чи групових презентацiй за визначеною тематикою.

2. Модульний контроль :

Написання модульних контрольних робiт

3. Пiдсумковий контроль: екзамен

Органiзацiя оцiнювання

Поточне оцiнювання всiх видiв навчальної дiяльностi, включаючи аудиторну й самостiйну роботу, та написання модульних контрольних робiт по закінченню кожного модуля (на практичних заняттях). Загальна кiлькiсть балiв, що виставляються пiд час поточного оцiнювання, складає максимальних 40 балiв, що порiвно розподiленi згiдно з кiлькiстю аудиторних занять (за кожен з 8 семiнарiв студент може отримати оцiнку в межах 5 балiв).

Наприкiнцi кожного змiстового модуля виконується модульна контрольна робота (всього 4 МКР), за якi студент загалом отримує 20 балiв. Оцiнка за самостiйний лiнгвостилiстичний аналiз тексту, що здiйснюється пiд час консультацiй, складає 10 балiв i сумується з пiдсумковою екзаменацiйною оцiнкою. Таким чином, разом пiдсумковий бал складає 60 балiв, серед яких 30 – МКР+самостiйно виконаний аналiз тексту i 30 – усна вiдповiдь на iспитi.

Неформальна та інформальна освіта.

Здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані не лише у формальній, а також у неформальній та/або інформальній освіті (професійні (фахові) курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування регулюється Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки і рішенням науково-методичної комісії факультету від 03.02.2022 року, протокол № 7.

Студенти, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та активними учасниками фахових студентських олімпіад, мають право протягом семестру за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові бали до відповідного ОК, якщо здійснена активність здобувачів відповідає профілю курсу. У цьому випадку студент інформує викладача/ів про свої здобутки. Викладач має право самостійно визначити валідність, заявлених студентом отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів:

- 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ/и на конференції/ях без публікації/й, участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 5 балів – за публікацію статті/ей у збірнику студентських наукових праць, перемога у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 10 балів – за публікацію статті (статей) у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 15 балів – за перше місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

За умови представлення здобувачами освіти документів (сертифікатів, свідоцтв тощо), що засвідчують отримані результати та відповідають тематиці, обсягу та результатам навчання, які співпадають з ПРН ОК, здобувачі мають право одноразово отримати додаткові бали до семестрового оцінювання однієї дисципліни:

- 10 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); або який складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не нижче 80% правильних відповідей.
- 5 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не менше набраних 60% правильних відповідей.
- 1 бал при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, без складання тесту, тривалістю від 1 до 3 годин. Одному здобувачеві може бути зараховано не більше як три таких сертифікати, сумарною кількістю – три бали під час оцінювання однієї ОК.

Підтвердження подається здобувачем освіти викладачеві курсу не пізніше ніж за 10 днів до дати останнього заняття з дисципліни. При цьому студент у встановлені терміни подає заяву на ім'я проректора та долучає усі необхідні документи до розгляду. Матеріали розглядаються на засіданні Предметної комісії, створеної розпорядженням декана факультету відповідно до схвальної резолюції проректора з навчальної роботи та рекрутації з урахуванням Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки.

V. Шкала відповідності оцінок

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»),

«добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

№	Види навчальної діяльності	Національна 4-бальна система	Критерії оцінювання
1.	Аудиторна робота	5	Систематизована, творча, логічно побудована відповідь з елементами інновації; завдання виконані за інноваційним рівнем складності
		4	Продуктивна, але недостатньо вичерпна відповідь; завдання виконані за стандартним рівнем складності, можливі незначні помилки
		3	Репродуктивна відповідь; завдання виконані за репродуктивним видом складності, містять помилки
		2	Фрагментарна, не аргументована відповідь; завдання не виконані у відповідності з вимогами, допущені множинні помилки
		1	Непідготовленість до заняття; невиконання завдань
		0	Відсутність на занятті
2.	Позааудиторна (самостійна) робота	5	Інноваційний підхід до самостійно виконаних завдань, здатність до критико-аналітичного осмислення актуальних проблем лінгвостилістики, загальна філологічна та мовна компетентність
		4	Творче і самостійне виконання завдань, якісне володіння програмним матеріалом та його доцільне використання у виконанні завдань.
		3	Виконання індивідуальних завдань за репродуктивним видом складності за суттєвої допомоги з боку викладача.
		2	Неглибоке, фрагментарне виконання завдань.
		0	Невиконання завдань.
3.	Модульні контрольні роботи та	5	90%–100% правильно виконаних завдань, повне розкриття теоретичної проблеми, креативність в інтерпретації фрагментів тексту, 1-2 незначних

лінгвостилістичний аналіз тексту		помилки щодо змісту або форми
	4	75%–89% правильно виконаних завдань, загалом правильне, але неповне розкриття теоретичної проблеми, стереотипність в інтерпретації фрагментів тексту, 3–4 незначних помилки щодо змісту або форми
	3	60%–74% правильно виконаних завдань, несистематизована, неаргументована, неповна відповідь на теоретичне запитання, недостатньо повна інтерпретація фрагментів тексту, 5–6 помилок щодо змісту або форми
	2	59% і нижче правильно виконаних завдань, неправильна відповідь на теоретичне запитання, невірна інтерпретація фрагментів тексту, 7 і більше помилок щодо змісту або форми

VI. Підсумковий контроль

Дисципліна передбачає складання усного іспиту згідно із наведеним нижче переліком питань.

Структура іспиту включає усну відповідь на одне з наведених нижче питань та усний коментар до здійсненої напередодні письмового аналізу одного з англомовних фрагментів художнього тексту (перелік наводиться нижче). Оцінка за усний іспит складає 30 балів.

Загальна оцінка по шкалі ЄКТС виставляється на підставі суми екзаменаційних та семестрових рейтингових балів студента:

- 90 – 100 балів – А (відмінно)
- 82 – 89 балів – В (добре)
- 75 – 81 бал – С (добре)
- 66 – 74 бали – D (задовільно)
- 60 – 65 бали – Е (задовільно)
- 59 балів і нижче – FХ (незадовільно)

Шкала відповідності оцінок

Відмінно	90 – 100
Добре	75 – 89
Задовільно	60 – 74
Незадовільно	0 – 59
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59

Приклад питань на екзамен:

1. Stylistics as a linguistic discipline. The subject-matter of Stylistics and its basic notions.
2. Basic notions of stylistics: language and speech; register; marked and unmarked members of stylistic opposition; style; individual style; norm; variant / invariant, context.
3. Literary words and their stylistic functions.
4. Archaisms, historicisms and poetic words
5. Barbarisms and foreignisms.
6. Stylistic and lexical neologisms.
7. Slang and jargon.
8. Phonetic expressive means.
9. General characteristics of the English syntactical expressive means.
10. Syntactical EM based on the reduction of elements of the neutral syntactic model.
11. Syntactical EM based on the redundancy of elements of the neutral syntactic model.
12. Syntactical EM based on the violation of word order of elements of the neutral syntactic model.
13. Types of repetition.
15. Classification of figures of substitution.
16. EM based on the notion of quantity
17. EM based on the notion of quality.
18. General characteristics of figures of combination.
19. Metaphor.
20. Metonymy.
21. Euphemism.
22. Antonomasia.
23. Figures of equivalence: simile, substituting and specifying synonyms.
24. Figures of inequality: climax, anti-climax.
25. Figures of ambiguity: pun, zeugma.
26. Epithet.
27. Personification.
28. Synecdoche.
29. Periphrasis.
30. Types of metaphor.
31. Syntactic and semantic difference between metonymy and metaphor.
32. Figures of opposition: antithesis, oxymoron.
33. Irony. Types of irony.
34. Suspense.
35. Aposiopesis.
36. Antithesis.
37. The problem of functional style in English.
38. Graphical expressive means.
39. The style of official documents in Modern English.
40. The publicistic style and oratory style in Modern English.
41. The style of scientific prose.
42. Belles-lettres style.
43. Newspaper style.
44. Parallel Constructions and chiasmus.
45. Parceling.
46. Graphon.
47. Nonce-words.
48. Paradox.
49. Bathos.
50. Oxymoron.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Альбота С., Карп М., English Stylistics. Львів: Львівська політехніка, 2021. 317 с.
2. Дубенко О. Ю. Порівняльна стилістика англійської і української мов. Вінниця: Нова Книга, 2011. 328 с.
3. Єфімов Л. П. Стилiстика англiйської мови. Вінниця: Нова книга, 2004. 240 с.
4. Красовицька Л. Є. A Manual of English Stylistics: навч. посіб. зі стилістики англ. мови для студ. укр. мовно-літ. ф-ту імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка / Л. Є. Красовицька, В. А. Борисов; Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків: ХНПУ, 2017. 117 с.
<http://surl.li/gsymhj>
5. Мороховский А. Н., Воробьева О.П., Лихошерст Н.И., Тимошенко З.В. Стилiстика англiйського язyка. Киев: Высшая школа, 1984. 247 с.
6. Ставицька Л. Короткий словник жаргонної лексики української мови. К. : Критика, 2003. 336 с.
7. Ущина В. А., Козак С. В. Практикум зі стилістики англійської мови для студентів IV курсу факультету іноземної філології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, спеціальність : Мова і література (англійська). Переклад. Навчальний посібник. Луцьк : електронний репозитарій Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, 2019. 43 с. URL: <http://esnuir.eenu.edu.ua/mydspace>
8. Harris Robert. A Handbook of Rhetorical Devices. URL: <https://www.virtualsalt.com/rhetoric.htm>
9. Kukhareno V. A. A Book of Practice in Stylistics. M., 1986. 144 p.
10. Kukhareno V. A. Seminars in Style. M., 1971. 185 p.
11. Lakoff George, Johnson Mark. Metaphors We Live By. Chocago: The University of Chicago Press, 1981. URL: <http://shu.bg/tadmin/upload/storage/161.pdf>
12. Simpson Paul. Stylistics. L & N: Routledge, 2004. URL: <http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/30727/10/Simpson-stylistics-a-resource-book-for-students-paul-simpson.pdf>
13. Yefimov L. P., Yasinetskaya T.A. Practical Stylistics of English. Вінниця: Нова книга, 2004. 240 с.

Складова 4. «Теоретична граматика»

I. Опис навчальної дисципліни

денна форма

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки. 035 Філологія «Мова і література (англійська). Переклад» БАКАЛАВР	Нормативна
Кількість годин / кредитів _60_/_2_		Рік навчання__3__
		Семестр__6-ий__
		Лекції __24__ год.
		Практичні (семінарські) __16__ год. Лабораторні __0__ год. Індивідуальні __0__ год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота __16__ год.
		Консультації __4__ год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		англійська

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки.	Нормативна
Кількість годин / кредитів _60_/_2_	035 Філологія	Рік навчання <u>2</u>
	«Мова і література (англійська). Переклад» БАКАЛАВР	Семестр <u>6-ий</u>
		Лекції <u>6</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>8</u> год.
		Лабораторні <u>0</u> год.
		Індивідуальні <u>0</u> год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота <u>40</u> год.
		Консультації <u>6</u> год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		англійська

1. Анотація курсу.

Навчальна дисципліна «Теоретичний курс англійської мови. Теоретична граматики» є нормативною дисципліною циклу професійної підготовки студентів і викладається у контексті підготовки фахівців спеціальності «Мова і література (англійська). Переклад».

У курсі теоретичної граматики викладено базові положення про основні категорії граматичної теорії, обґрунтовано принципи лінгвістичної характеристики основних лінгвістичних одиниць, принципи граматичного аналізу морфологічних і синтаксичних явищ англійської мови. Зміст дисципліни охоплює основні концепції і граматичні теорії сучасної англійської мови, специфіку фахової термінології, методи дослідження граматичних явищ англійської мови.

2. Пререквізити – дисципліна базується на нормативних курсах «Вступ до мовознавства», «Практична граматики основної мови», «Теоретичний курс англійської мови. Історія мови», «Теоретичний курс англійської мови. Лексикологія», «Теоретичний курс англійської мови. Стилїстика».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни – формування у студентів системно-наукового поняття про граматичну будову англійської мови в аспекті її структури і функціонування для подальшого викладання англійської мови і проведення наукових досліджень.

Завдання навчальної дисципліни:

- засвоїти базові теоретичні положення та основні категорії граматичної теорії,
- зрозуміти принципи лінгвістичної характеристики основних одиниць мови,
- усвідомити принципи граматичного аналізу морфологічних та синтаксичних явищ англійської мови,
- показати зв'язок теорграматики з історією мови, лексикологією, стилістикою.
- вміти здійснювати граматичний аналіз основних одиниць англійської мови.

Методи, які використовуються на лекційних заняттях: пояснювально-ілюстративний, проблемний, кейсовий, інтерактивний. Методи, які використовуються на практичних заняттях: груповий, проектний, комп'ютерний, проектно-дослідницький.

4. Результати навчання (компетентності). Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей, а саме:

Інтегральна компетентність (ІК). Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології та перекладу в процесі професійної

діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК) :

ЗК 5. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мови, що вивчається.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

Студенти повинні вміти (**програмні результати навчання**):

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та англійською мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 16. Знайти й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

5. Структура навчальної дисципліни.

денна форма

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Morphology						
Тема 1. Basic Assumptions of Linguistic Analysis of Grammatical	7	2	2	2	1	Усне опитування, експрес-

Studies						контроль /3
Тема 2. Morphemic Structure of the Word	6	2	2	2	0	Усне опитування, експрес-контроль /3
Тема 3. Grammatical Categories of Words	6	2	2	2	0	Усне опитування, експрес-контроль /3
Тема 4. Parts of Speech Theory	9	4	2	2	1	Усне опитування, експрес-контроль /3
Разом за модулем 1	28	10	8	8	2	12
Змістовий модуль 2. Syntax						
Тема 5. Syntax of a Word Combination. Principles of Syntactic Analysis.	6	2	2	2	0	Усне опитування, експрес-контроль /3
Тема 6. Syntax of a Sentence. (One-member Sentence. Two-member Sentence: Simple Sentence vs Composite Sentence).	9	4	2	2	1	Усне опитування, експрес-контроль /3
Тема 7. Actual Sentence Division. Communicative Types of a Sentence.	8	4	2	2	0	Усне опитування, експрес-контроль /3
Тема 8. Syntax of a Text.	9	4	2	2	1	Усне опитування, експрес-контроль /3
Разом за модулем 2	32	14	8	8	2	12
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота (МКР) 1+ МКР 2						МКР 16
Всього годин / Балів	60	24	16	16	4	40

заочна форма

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Morphology						
Тема 1. Basic Assumptions of Linguistic Analysis of Grammatical Studies	8	1	1	5	1	Усне опитування, експрес-контроль /3
Тема 2. Morphemic Structure of the Word	6	0	1	5	0	Усне опитування, експрес-контроль /3
Тема 3. Grammatical Categories of Words	8	1	1	5	1	Усне опитування, експрес-контроль /3
Тема 4. Parts of Speech Theory	8	1	1	5	1	Усне опитування,

						експрес-контроль /3
Разом за модулем 1	30	3	4	20	3	12
Змістовий модуль 2. Syntax						
Тема 5. Syntax of a Word Combination. Principles of Syntactic Analysis.	8	1	1	5	1	Усне опитування, експрес-контроль /3
Тема 6. Syntax of a Sentence (One-member Sentence. Two-member Sentence: Simple Sentence vs Composite Sentence).	8	1	1	5	1	Усне опитування, експрес-контроль /3
Тема 7. Actual Sentence Division. Communicative Types of a Sentence.	7	0	1	5	1	Усне опитування, експрес-контроль /3
Тема 8. Syntax of a Text.	7	1	1	5	0	Усне опитування, експрес-контроль /3
Разом за модулем 2	30	3	4	20	3	12
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота (МКР) 1+ МКР 2						МКР 16
Всього годин / Балів	60	6	8	40	6	40

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Студенти самостійно опрацьовують наступні питання і здають викладачеві у формі усного повідомлення або презентації під час консультацій.

The dialectical unity of form and meaning of grammar phenomena.

Traditional classification of morphemes.

“Allo-emic” theory in morphology.

The theories of classification of parts of speech.

The categorial functional properties of a noun.

Grammatical features of Noun. Gender. Number. Case.

General characteristics of the Verb and its classifications. The categories of Person and Number.

The category of Tense. The category of Voice. The category of Aspect. The category of Mood.

The main features of Infinitive, Gerund, Participle.

Grammatical features of Adjectives.

Grammatical features of Adverbs.

Grammatical features of Pronoun.

Grammatical features of Numerals.

Grammatical features of small groups of words (Articles, Prepositions, Conjunctions, Particles, Modal words, Interjections).

The complex sentence (Subject and predicate clauses).

The complex sentence (Object and attributive clauses).

The complex sentence (Clauses of cause, place, time, condition).

The complex sentence (Clauses of result, purpose, concession, manner).

Sentence as a semantic model of the situation.

IV. Політики оцінювання

Політика викладача щодо студента. Очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про

неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. На консультаціях викладача студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять і письмової роботи. Роботи (реферати, тези), які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів).

Академічна доброчесність. Базовий документ - Кодекс академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується оригінальність відповідей студентів, їх активність на практичних заняттях та під час наукових дискусій, неприпустимість списування, плагіату та користування техпристроями при написанні МКР.

Оцінювання результатів формальної, неформальної та інформальної освіти.

Згідно Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultativ_navchannia_formalnii.pdf студентам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Згідно з встановленим порядком можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом.

Процес зарахування регулюється Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки і рішенням науково-методичної комісії факультету від 03.02.2022 року, протокол № 7.

Студенти, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та активними учасниками фахових студентських олімпіад, мають право протягом семестру за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові бали до відповідного ОК, якщо здійснена активність здобувачів відповідає профілю курсу. У цьому випадку студент інформує викладача/ів про свої здобутки. Викладач має право самостійно визначити валідність, заявлених студентом отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів:

- 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ/и на конференції/ях без публікації/й, участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
 - 5 балів – за публікацію статті/ей у збірнику студентських наукових праць, перемога у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
 - 10 балів – за публікацію статті (статей) у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
 - 15 балів – за перше місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.
- За умови представлення здобувачами освіти документів (сертифікатів, свідоцтв тощо), що засвідчують отримані результати та відповідають тематиці, обсягу та результатам навчання, які співпадають з ПРН ОК, здобувачі мають право одноразово отримати додаткові бали до семестрового оцінювання однієї дисципліни:
- 10 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); або який складається

мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не нижче 80% правильних відповідей.

– 5 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не менше набраних 60% правильних відповідей.

– 1 бал при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, без складання тесту, тривалістю від 1 до 3 годин. Одному здобувачеві може бути зараховано не більше як три таких сертифікати, сумарною кількістю – три бали під час оцінювання однієї ОК.

V. Підсумковий контроль

Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/11_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань і самостійної роботи (24 бали), підсумкове тестування (МКР 16 балів) та бали, отримані під час іспиту (60 балів).

Допуск до іспиту передбачає виконання МКР і отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 40 балів).

На іспит виносяться основні теоретичні питання для обговорення (№1 з Морфології, №2 – з Синтаксису) та практичне питання - граматичний аналіз речення.

1. The definition of theoretical grammar as a linguistic discipline.
2. The dialectical unity of form and meaning of grammar phenomena.
3. Differentiation between language and speech.
4. Syntagmatic and paradigmatic aspects of grammar.
5. The sign units of language, their division into segmental and super-segmental.
6. Word and morpheme, their correlative status on the language levels.
7. Traditional classification of morphemes.
8. “Allo-emic” theory in morphology.
9. The theories of classification of parts of speech.
10. Criteria of discrimination of parts of speech.
11. Syntactico-distributional classification of words.
12. The categorial functional properties of a noun.
13. Grammatical features of Noun. Gender.
14. Grammatical features of Noun. Number.
15. Grammatical features of Noun. Case.
16. General characteristics of the Verb and its classifications
17. The categories of Person and Number
18. The category of Tense
19. The category of Voice
20. The category of Aspect
21. The category of Mood
22. The main features of Infinitive, Gerund, Participle
23. Grammatical features of Adjectives
24. Grammatical features of Adverbs
25. Grammatical features of Pronouns
26. Grammatical features of Numerals
27. Grammatical features of small groups of words (Articles, Prepositions,

Conjunctions, Particles, Modal words, Interjections)

28. The definition and general characteristics of word-groups as syntactic units
29. Principles of classification of word-groups
30. The noun-phrase and the verb-phrase and their classifications
31. Word-groups and sentence
32. Communicative types of sentences.
33. Actual division of a sentence
34. Syntax of a simple sentence.
35. The composite sentence. Compound sentence.
36. The complex sentence (Subject and predicate clauses)
37. The complex sentence (Object and attributive clauses)
38. The complex sentence (Clauses of cause, place, time, condition)
39. The complex sentence (Clauses of result, purpose, concession, manner)
40. Sentence as a semantic model of the situation.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основний перелік:

- 1.Морозова О.І. Теоретична граматики сучасної англійської мови. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010. 60 с.
- 2.Мороховська Е.Я. Основи граматики англійської мови: Теорія і практика. К.: Вища школа, 2013. 383 с.
- 3.Ніконова В. Г. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови : навчальний посібник. Вінниця : Нова Книга, 2018. 360 с.
- 4.Харитонов, І. К. Теоретична граматики сучасної англійської мови : навч. посіб. Для студ. ф-тів інозем. мов денної та заочної форм навч. (англ. та укр. мовами). Вінниця : Нова кн., 2008. – 352 с.
- 5.Alexeyeva I. Theoretical English Grammar Course. Vinnytsya: Nova Knyha, 2017. 327 p.

Додатковий перелік:

1. Єсипенко Н.Г. Довідник з граматики англійської мови (Guidebook to English Grammar) / Укл.: Єсипенко Н.Г., Львова Н.Л., Лопатюк Н.І. – Чернівці : Родовід, 2015. – 184 с.
2. Biber D., Conrad S., Leech G. Longman Student Grammar of Spoken and Written English. Harlow : Pearson Education Limited, 2002. 487 p.
3. Umanets A.V. Theoretical Grammar 4 U: Morphology: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти]. Кам'янець-Подільський : ОЛІКО, 2007. 103 с.
4. Laimutis Valeika, Janina Buitkienė. An Introductory Course in Theoretical English Grammar. Vilnius Pedagogical University, 2003. 135 p.

Інтернет-ресурси:

1. English Grammar Theory Tests. URL: <http://englishteststore.net>
2. Glossary of grammatical terms used in English Grammar: Theory and Use (2nd edition) by Hilde Hasselgård, Per Lysvag, Stig Johansson. URL: <http://folk.uio.no/hhasselg/terms.html>

3. History of English grammars. Wikipedia : веб-сайт. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_English_grammars
(дата звернення: 24.08.2018).
4. John W. The History of English Grammar. Lawyerment : веб-сайт. URL: https://www.lawyerment.com/library/articles/Reference_and_Education/Languages/5995.htm
(дата звернення: 24.08.2018).
5. Theoretical Grammar by Richard Nordquist. URL: <https://www.thoughtco.com/theoretical-grammar-1692541>